

Komunikacja ekologiczna i przyjazna mieszkańcom

Podstawa dobrze funkcjonującego miasta? Sprawna i przyjazna mieszkańcom komunikacja miejska. Dzięki unijnym funduszom linie tramwajowe są doprowadzane w kolejne punkty na mapie Krakowa, a już wkrótce miasto będzie się mogło pochwalić w pełni ekologicznym taborem.

Stare, wyeksploatowane i emitujące mnóstwo spalin autobusy? W Krakowie to przeszłość. Co więcej, już za kilka miesięcy Kraków ma się stać pierwszym polskim miastem, po którym poruszać się będzie wyłącznie ekologiczny tabor komunikacji miejskiej. Jak to możliwe? Wszystko dzięki wielkim inwestycjom w nowe, spełniające wysokie normy autobusy, które nie tylko nie zanieczyszczają środowiska, ale i znacznie zwiększają komfort podróżowania.

Na tak duże zakupy miasto może sobie pozwolić przede wszystkim dzięki unijnym środkom. Dofinansowanie przyznane w Regionalnym Programie Operacyjnym w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych zaledwie w ciągu ostatnich dwóch lat (2016-2017) umożliwiło inwestycję w aż 107 nowych autobusów: 75 z silnikami EURO6, 20 autobusów elektrycznych i 12 pojazdów hybrydowych.

Podróż ekologiczna i komfortowa

Nowe pojazdy zastąpiły najstarszy i najbardziej wyeksploatowany tabor i, co najważniejsze, spełniają najwyższe normy emisji spalin (w przypadku autobusów zasilanych olejem napędowym i hybrydowych) lub są całkowicie bezemisyjne (autobusy elektryczne). To znacznie ograniczy emisję spalin pochodzących z transportu zbiorowego, a co za tym idzie poprawi się jakość powietrza na obszarze całej krakowskiej aglomeracji.

Wszystkie pojazdy są nowoczesne, niskopodłogowe i mają zapewnić jak najwyższy komfort podróży. Z uwagi na znaczącą liczbę autobusów i ich optymalne wykorzystanie przewidziano także budowę infrastruktury ładowania tych pojazdów, która obok stanowisk typu plug-in dla każdego autobusu obejmuje również pięć stacji szybkiego ładowania pantografowego, zlokalizowanych na terenie Krakowa.

Ułatwieniem codziennych podróży pasażerów mają z kolei być automaty do sprzedaży biletów i ładowania Krakowskiej Karty Miejskiej. W ramach tej samej inwestycji na terenie Krakowa stanęło 12 nowych urządzeń.

Kolejne autobusy w tym roku

To jednak wcale nie koniec – dzięki kolejnej transzy unijnych funduszy do Krakowa ma w tym roku trafić jeszcze 78 ekologicznych autobusów. Dostawa nowoczesnych pojazdów znów będzie realizowana w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, a krakowski przewoźnik otrzyma dofinansowanie w wysokości 61,5 milionów zł (przy wartości projektu ponad 107 mln zł). Przetarg na dostawę rozstrzygnięto w styczniu tego roku. I tak w Krakowie pojawi

Autobusy elektryczne

Fot. MPK S.A.

się 56 autobusów Mercedes-Benz Citaro o długości ok. 12 metrów wyposażonych w silniki Euro 6, 12 autobusów hybrydowych Volvo, a także 10 autobusów marki Autosan. Wszystkie pojazdy będą wyposażone w klimatyzację, automaty biletowe, monitoring, nowoczesny system informacji pasażerskiej oraz porty USB do ładowania smartfonów.

Nie zabraknie też udogodnień dla niepełnosprawnych: platformy wjazdowej dla osób na wózkach inwalidzkich, czy przycisków oznakowanych brajmem oraz wypukłymi piktogramami.

Łączna wartość środków unijnych pozyskanych na zakup 185 autobusów w obu projektach w ramach ZIT wyniosła aż 177,21 mln zł, przy łącznej wartości inwestycji 283,28 mln zł.

Szybciej przez centrum

Jednocześnie realizowane są również przedsięwzięcia z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, tzw.

komplementarne do ZIT, z których części można korzystać już teraz. Tak jest choćby w przypadku ulicy Basztowej, gdzie w zeszłym roku całkowicie przebudowano torowisko i wprowadzono ruch jednokierunkowy. Ma to zwiększyć szybkość przejazdu komunikacji zbiorowej przez centrum, zminimalizować ryzyko awarii torowiska, a docelowo ograniczyć ruch samochodowy w centrum miasta (tym samym zmniejszyć poziom hałasu i poprawić jakość powietrza). To także komfort dla pasażerów, którzy od kilku miesięcy mogą cieszyć się nowymi, dużymi i bezpiecznymi wiatami przystankowymi oraz udogodnieniami dla pieszych. Zadowoleni będą też rowerzyści, dla których wyznaczono nową ścieżkę.

W ramach tego samego projektu zakończono też prace w węźle rozjazdów Ronda Kocmyrzowskiego (wraz z przebudową podstacji trakcyjnej „Bieńczycka”), a przebudowę przejdą także inne torowiska w mieście. Zmiany przeprowadzane będą w ul. Zwierzynieckiej i Kościuszki,

ul. Krakowskiej, al. Solidarności, ul. Starowiśnej, Królewskiej, Podchorążych oraz Bronowickiej.

Realizowane w ramach projektu modernizacji torowisk i infrastruktury towarzyszącej kosztują niemal 140 mln zł, z czego unijne dofinansowanie pokrywa ok. 76,45 mln zł.

Inwestycja na północ

To jednak nie koniec dobrych wiadomości dla pasażerów komunikacji miejskiej. Z kolejnego projektu realizowanego w ramach inwestycji komplementarnych do ZIT cieszyć się powinni szczególnie mieszkańcy północy Krakowa, którzy już niedługo będą mogli tramwajem dojechać na Górkę Narodową.

Koszt całej inwestycji to niemal 379 mln zł, z czego ponad 151 mln pokryje unijne dofinansowanie.

Nowe torowisko ma być przygotowane na ponad 500 kursów tramwajów na dobę, a składy mają nim jeździć już w 2020 r.

Unijna pomoc w walce ze smogiem

Walka o czyste powietrze trwa. Poza likwidacją pieców węglowych konieczne są i inne działania. Dlatego Kraków przy wsparciu unijnych środków wciąż rozwija miejską sieć ciepłowniczą, inwestuje w termomodernizację budynków i poprawia ich efektywność energetyczną.

Choć całkowity zakaz palenia węglem wejdzie w życie już za rok, w Krakowie wciąż nie brakuje budynków ogrzewanych paliwami stałymi. Prowadzona przez miasto walka ze smogiem toczy się na wielu frontach, wspiera ją też Unia Europejska. Dzięki środkom UE możliwe jest podejmowanie kolejnych kroków mających pomóc w tych zmaganiach i likwidacji palenisk węglowych.

Do pozbycia się kopcuchów zachęcić ma między innymi szybko rozwijająca się miejska sieć ciepłownicza, do której z roku na rok może podłączyć się coraz więcej budynków. Rozbudowa sieci w ostatnich latach odbywa się przede wszystkim wewnątrz drugiej obwodnicy i na Kazimierzu. To miejsca, gdzie według szacunków dymi najwięcej pieców węglowych i które mają z jakością powietrza największy problem.

Od niedawna prace nabrały mocnego przyspieszenia. To przede wszystkim zasługa unijnego dofinansowania, które umożliwiło budowę nowych odcinków sieci ciepłej, do której ma zostać przyłączonych 215 budynków.

Ciepło z sieci nie tylko w centrum

Rozbudowa miejskiej sieci ciepłowniczej obejmuje jednak nie tylko centrum Krakowa. Na ogrzewanie MPEC-u mogą też liczyć mieszkańcy szybko rozbudowujących się rejonów miasta – w ramach kolejnego projektu do sieci ma bowiem zostać podłączonych ok. 170 budynków, m. in. w takich miejscach jak Czerwone Maki, okolice powstającego właśnie nowego szpitala uniwersyteckiego w Prokocimiu czy Górka Narodowa.

Rozbudowa sieci ma też objąć Skawinę, w której również działa krakowski MPEC.

Koniec z piecykami

Jednocześnie sukcesywnie likwidowane są także niebezpieczne piecyki gazowe, które można zastąpić ogrzewaniem wody przy pomocy ciepła sieciowego z miejskiej sieci ciepłowniczej. Dzięki wprowadzeniu tzw. ciepłej wody użytkowej w Krakowie od 2004 r. udało się zlikwidować już prawie 30 tys. piecyków gazowych, a dzięki unijnemu dofinansowaniu w CWU teraz zaopatrzyć się mogą też mieszkańcy tych rejonów miasta, w których o rezygnacji z piecyka można do tej pory było tylko pomarzyć.

Realizowany w oparciu o ZIT projekt obejmuje kilkanaście dużych osiedli takich jak m.in. Bieżanów, Kurdwanów, Wola Duchacka czy szereg osiedli w Nowej Hucie. Zamontowanych ma zostać łącznie 1081 węzłów, co oznacza, że piecyków gazowych będzie się mogło pozbyć aż 30 tysięcy mieszkań.

Łączna wartość projektów MPEC-u wynosi aż

365,5 mln zł, z czego unijne dofinansowanie z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko pokryje ponad 152 mln zł.

Wielkie docieplenie

By likwidacja pieców węglowych nie skończyła się znacznym zwiększeniem kosztów utrzymania, w budynkach użyteczności publicznej prowadzona jest równocześnie wielka termomodernizacja, a więc docieplenie, które skutkować ma nie tylko zmniejszeniem opłat za ogrzewanie, ale i zwiększeniem komfortu przebywających w nich osób. Łącznie na projekty termomodernizacyjne przeznaczono 174,96 mln zł, z czego ponad 69 mln pokryje unijne dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego.

Modernizacja energetyczna realizowana jest w 27 szkołach i przedszkolach, 20 budynkach pomocy społecznej (głównie są to dony opieki społecznej), a także obiektach sportowych takich jak dwa baseny międzyszkolne oraz obiekt KS Korony.

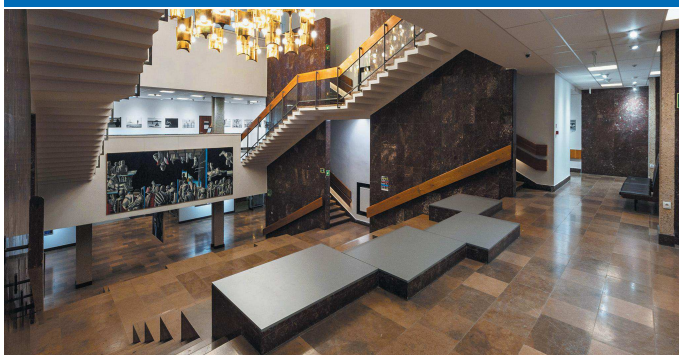
Efektom tych działań jest też zakończona termomodernizacja Nowohuckiego Centrum Kultury, gdzie wymieniono oświetlenie na energooszczędne typu LED, zmodernizowano instalację elektryczną i przeciwpożarową, zamontowano też system inteligentnego zarządzania energią. Prace zakończono też w Centrum Kultury Dworek Białoprądnicki oraz w budynku przy al. Powstania Warszawskiego 10.

Dla pacjentów

Prace termomodernizacyjne prowadzone są w aż 34 przychodniach krakowskich, a niebawem rozpoczyna się w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym przy ul. Wielickiej. Jednocześnie w Specjalistycznym Szpitalu im. Stefana Żeromskiego zostanie przebudowanych i termomodernizowanych 8 oddziałów. Środki unijne w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – ZIT przeznaczono także na zakup aparatury medycznej i diagnostycznej oraz wyposażenie techniczne aż 15 szpitalnych oddziałów, dzięki czemu mieszkańcy Krakowa zyskają dostęp do świadczeń spełniających najwyższe standardy medyczne, techniczne i sanitarne, a także możliwość szybszego diagnozowania i leczenia. Dofinansowanie na zakup sprzętu za 17 mln zł wyniosło aż 13,7 mln zł, a z nowych inwestycji będzie można korzystać już za dwa lata.

Z unijnych środków korzysta także Specjalistyczny Szpital, im. Gabriela Narutowicza. Tam za 27 mln zł (z czego ponad 7 to unijne dofinansowanie) powstanie Centrum Diagnostyki, Leczenia i Profilaktyki Chorób

Termomodernizacja NCK

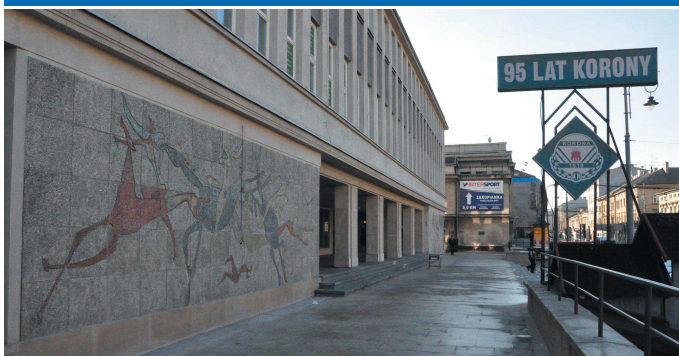
Fot. NCK

Termomodernizacja Dworku Białoprądnickiego

Fot. Dworek Białoprądnicki

Termomodernizacja K.S Korony

Fot. P. Chwał

Przewodu Pokarmowego i Gruczołów Dokrewnych, w którym powstaną m.in. nowoczesnie wyposażone, przestrzenne sale, a także całkowicie nowy blok operacyjny.

Dużo korzyści

Łącznie do końca 2017 roku zostało już docieplonych i zmodernizowanych 35 budynków użyteczności publicznej. Jak zakłada

Gmina Miejska Kraków, dzięki tym działaniom do 2020 r. efektywność energetyczna ponad 90, termomodernizowanych za pieniądze unijne, budynków poprawi się aż o 25 proc., przy jednoczesnym zmniejszeniu emisji dwutlenku węgla o 30 proc. Nie pozostanie to bez wpływu na estetykę miasta – odnowione budynki z pewnością uczeszą oczy mijających je krakowian.